

Семінар на тему «Виконання вимог Директив ЄС у сфері охорони природного навколишнього середовища»

Робота з інфраструктурними проектами, які можуть вплинути на природоохоронні ділянки

Ральф Юліх, міжнародний експерт із правових питань

Вимоги Угоди про асоціацію

- Україна створить заходи для збереження таких (позначено смарагдовим кольором) ділянок (Стаття 6)
- **Стаття 6 (3) Директива про оселища:**
  - **Будь-який план або проект**, що не має прямого зв'язку із управлінням ділянкою або не є необхідним для нього, але який **може сильно впливати на неї** окремо або в поєднанні з іншими планами чи проектами, **повинен пройти належне оцінювання (НО)** його впливів на ділянку в частині її **природоохоронних цілей**.

Належне оцінювання

- Таке «належне оцінювання» обов'язково передбачає отримання **повних, точних і визначних результатів і висновків**, що можуть усунути всі розумні **наукові сумніви** щодо впливів робіт, проведення яких заплановане на відповідній природоохоронній ділянці.

(див. Суд ЄС в С-399/14)

- Процес може охоплювати плани і проекти в межах ділянки та поза нею
- **Плани землекористування** також обов'язково повинні проходити **належне оцінювання на предмет впливу** на ділянку, оскільки вони мають великий вплив на рішення.

Належне оцінювання

- Стаття 6 (3) продовження:
«Якщо у світлі **висновків оцінювання** впливів на ділянку ..., компетентні національні органи влади **погодять план або проект лише** після підтвердження **відсутності негативного впливу на відповідну** ділянку та, якщо це необхідно, після отримання інформації про точку зору громадськості».
- Компетентні національні органи влади зобов'язані переконатись **у тому**, що план або проект не **матиме негативного впливу на цілісність** відповідної ділянки. Якщо залишаться сумніви щодо відсутності таких наслідків, компетентні органи влади відмовляють у наданні дозволу.
- Але чи є винятки з цього правила?

Стаття 6 (4) Винятки через дію умови «ІМППІ»

- Якщо, **незважаючи на негативну оцінку** впливів на ділянку та **за відсутності альтернативних рішень**, план або проект обов'язково потрібно втілити з **імперативних міркувань переважачого публічного інтересу (ІМППІ)**, у тому числі соціальних чи економічних, держава-член повинна вжити усіх **компенсаційних заходів**, необхідних для забезпечення захисту **загальної зв'язності мережі Natura 2000**.
Вона інформує Комісію про ухвалені компенсаційні заходи.
- *У разі впливу на пріоритетні оселища або види єдиним ІМППІ може вважатись здоров'я чи безпека населення.*

Стаття 6 Процедура

Етап 1: Скринінг: чи потрібно проводити оцінювання?

Етап 2: Належне оцінювання (наукові, технічні міркування!)

Етап 3: Оцінювання альтернативних рішень (чи можливі вони?)

Етап 4: Чи є які-небудь імперативні міркування переважаючого публічного інтересу? Якщо так: вжити усіх необхідних компенсаційних заходів для забезпечення зв'язності мережі Natura 2000

6(3)

6(4)

Стаття 6

- Стаття 6(3) висуває вимогу щодо проведення належного оцінювання за **принципом обережності!**

- Керівництво щодо процедури можна знайти за посиланням:

ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/natura_2000_assess_en.pdf

Дивитись, зокрема, шаблони наприкінці керівництва

Відмінність між оцінкою впливу на довкілля (ОВД) і НО

	НО	ОВД
Мета:	Збереження цілісності мережі Natura 2000 та її характеристик	Забезпечення високого рівня захисту всього довкілля
Акцент:	Запобігання діяльності, яка може зашкодити ділянкам мережі Natura 2000	Надання інформації про вплив на довкілля, консультації, документальне оформлення рішень (акцент на процедурі)
Наслідок оцінювання:	Лише ІМППІ дозволяють виконувати проект	ОВД — лише один з аспектів , які необхідно враховувати у процесі прийняття рішення
Юридичний аспект:	Факт уникнення чи компенсації шкоди, завданої ділянкам мережі Natura 2000 (адекватні компенсаційні заходи вживаються заздалегідь)	Факт складення необхідних звітів та консультування відповідних дюдей

Приклади ІМППІ

- Комісія ЄС прийняла такі винятки як:
  - Проект становить інтерес для Європи (розширення Роттердамської гавані, швидкісний потяг у Франції, будівництво літака Airbus A380),
  - Існує реальна проблема безробіття в регіонах (шоссе А20 у Німеччині; рівень безробіття в регіоні досить високий: 15%),
  - Якщо необхідно гарантувати постачання води у міста (наприклад, будівництво дамби в Іспанії), навіть якщо для цього потрібно зруйнувати оселища видів, що знаходяться під сильною загрозою зникнення (орел-могильник).

Компенсаційні заходи

- Керівництва ЄС: рекомендовано лише дві форми компенсаційних заходів:
  - створення нової ділянки з тією ж якістю та кількістю відповідних оселищ/ видів, або
  - значне покращення існуючої ділянки у місцях, де не зустрічається відповідне оселище/ вид
- Заходи, які не можуть вважатись компенсаційними:
  - просте призначення іншої «придатної» ділянки в іншому місці
  - внесення інших оселищ/ видів замість знижених (допускаються лише подібні)
  - фінансова компенсація

Приклад Німеччини

- Ситуація:
  - Запит на отримання дозволу для будівництва додаткових вітряних турбін поблизу природоохоронної зони
  - Ці додаткові турбіни можуть створити ефект «загороджі» для птахів, які летять до природоохоронної зони
  - Цей ефект не можна усунути, використовуючи науковий підхід (різні точки зору й оцінки створюють невизначеність)
  - У світлі статті 3 (принцип обережності) відмовлено у видачі дозволу на будівництво.